

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem, v právní věci **žalobce: J. L.**, bytem „X“, zastoupeného Mgr. Vlastimilem Loučkem advokátem se sídlem Pod Nemocnicí 2381, Louny, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23.7.2012, č.j. 45091/010/6311/07.06.12/SM/053/R,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 23.7.2012, č.j. 45091/010/6311/07.06.12/SM/053/R, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Louny ze dne 18.4.2012, č.j. 45007/110/6311/01.03.12/TE/003/R, kterým bylo žalobci uloženo uhradit regresní náhradu v celkové výši 31 330,- Kč, a to na základě příkazu vydaného Městem Žatec, komisí pro projednávání přestupků, o uložení sankce za přestupek ze dne 14.3.2011, č.j. 81/11. Tímto příkazem byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku dle ustanovení § 47 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), a z přestupku proti občanskému soužití dle ustanovení § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. V důsledku protiprávního jednání žalobce mělo dojít ke zranění pana K. K. a jeho následné pracovní neschopnosti v trvání od 7.2.2011 do 3.5.2011, při níž Okresní správa sociálního zabezpečení Louny vyplatila panu K. K. nemocenské v celkové výši 31 330,- Kč.

Žalobce v podané žalobě namítal, že již prvostupňové rozhodnutí ve věci bylo vydáno na základě podkladového rozhodnutí, které nenabýlo právní moci, neboť proti příkazu podal žalobce včasný odpor. Žalobce trvá na tom, že předmětný příkaz mu nebyl řádně doručen a o jeho existenci se dověděl až prostřednictvím jeho právního zástupce při studiu správního spisu dne 23.5.2012.

Vzhledem ke skutečnosti, že Město Žatec i Krajský úřad Ústeckého kraje zastávají názor, že předmětný příkaz je pravomocný, podal žalobce návrh na vydání deklaratorního rozhodnutí dle § 142 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), ohledně určení, že právní vztah spočívající v tom, že byl žalobce uznán vinným ze spáchání předmětných přestupků, nikdy nevznikl, neboť v důsledku nesprávného postupu při doručování a následně podaného odporu nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí. O tomto návrhu do dne podání žaloby nebylo dle žalobce řádně rozhodnuto, proto v předmětné věci podal u zdejšího soudu v této věci žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhla její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaná uvedl, že žalobce v rámci odvolacího řízení zpochybnil pravomocnost podkladového rozhodnutí, na základě kterého bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno. Žalovaná se tedy v rámci odvolacího řízení za účelem prošetření této námitky obrátila na Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor správních činností, který jí sdělil, že podaný odpor proti předmětnému příkazu byl shledán jako opožděný a nebyly shledány ani důvody pro zahájení nezumného řízení. Žalované bylo rovněž potvrzeno nabytí právní moci předmětného příkazu. Krajský úřad Ústeckého kraje totiž neshledal nedostatky při doručování předmětného příkazu.

Žalovaná dále konstatovala, že žalobce byl na základě pravomocného rozhodnutí Města Žatce uznán vinným ze spáchání přestupku, v důsledku kterého došlo ke vzniku dočasné pracovní neschopnosti pana K. K. a bylo mu vyplaceno nemocenské ve výši 31 300,- Kč. Tyto skutečnosti byly dle žalované v průběhu správního řízení řádně doloženy.

Dále žalovaná konstatovala, že vzhledem k tomu, že řízení vedené Městem Žatec bylo v podstatě pro žalovanou předběžnou otázkou ve smyslu § 57 správního řádu, byla žalovaná tímto rozhodnutím vázána a nebyla oprávněna jakýmkoliv způsobem je zpochybňovat. Argumenty žalobce, že předmětný příkaz není pravomocný, nemohla žalovaná ve svém rozhodnutí zohlednit. Z dikce ustanovení § 126 odst. 1 zák. č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění (dále jen „zákon o nemocenském pojištění“), vyplývá, že podkladem pro rozhodnutí je pravomocné rozhodnutí jiného správního orgánu. Tato podmínka byla dle názoru žalované bezezbytku naplněna. Kroky žalobce vůči Městu Žatec tak nebyly důvodem pro změnu či případné zrušení prvostupňového rozhodnutí.

Na vyjádření žalované reagoval žalobce replikou, ve které opět zopakoval, že podkladové rozhodnutí týkající se jeho viny za přestupky nenabýlo právní moci, neboť byl proti němu podán včasný odpor. Dále žalobce zopakoval, že se domáhá vydání deklaratorního rozhodnutí ve věci právní moci předmětného příkazu, ale v důsledku nečinnosti příslušného správního orgánu byl nucen podat ve vztahu k této své žádosti žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Při jednání soudu přednesl právní zástupce žalobce žalobu shodně jako v jejím písemném vyhotovení. Zdůraznil, že prvoinstanční rozhodnutí v dané věci bylo vydáno dle jeho názoru na základě podkladového rozhodnutí, které nenabýlo právní moci. Rozhodnutí tedy bylo vydáno v rozporu se zákonem. Zdůraznil, že předmětný příkaz Města Žatec, který byl v dané věci podkladovým rozhodnutím, nebyl žalobci nikdy řádně doručen. Zdůraznil, že v rámci přestupkového řízení byla zásilka žalobci správnímu orgánu vrácena s poznámkou „adresát neznámý“. V takovém případě měl být žalobci ustanoven opatrovník, k čemuž však nedošlo. Žalobce tedy v dané věci vůbec nevěděl, že je vůči němu vedeno přestupkové řízení, neboť předmětný příkaz byl prvním úkonem ve správním řízení. Dále zdůraznil, že od samého počátku se domáhá určení, že předmětný odpor byl v přestupkovém řízení podán včas. Ovšem správní orgány doposud o jeho žádosti nerozhodly. Proto se žalobce domáhá v dané věci samostatnou žalobou ochrany před nečinností správního orgánu.

Pověřená pracovnice žalované se při svém vystoupení při jednání soudu plně odkázala na přiměřené vyjádření ve věci. Dále zdůraznila, že dle § 126 zákona o nemocenském pojištění vždy musí vycházet z pravomocného rozhodnutí jako z rozhodnutí podkladového. V daném konkrétním případě na příkazu vydaném Městem Žatec byla vyznačena právní moc a ani v průběhu správního řízení k dotazu žalované nebyla příslušnými správními orgány právní moc předmětného příkazu nijak zpochybněna. Pověřená pracovnice zdůraznila, že podkladové rozhodnutí a jeho právní moc je v dané věci předběžnou otázkou a při rozhodování o regresní úhradě je žalovaná vázána posouzením pravomocnosti podkladového rozhodnutí učiněného příslušnými správními orgány.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Zásadní spornou otázkou v daném řízení je mezi účastníky otázka, zda žalovaná mohla vydat rozhodnutí o regresní náhradě, pokud ze strany žalobce bylo rozporováno nabytí právní moci rozhodnutí o vině žalobce za spáchaný přestupek, který zapříčinil nutnost výplaty nemocenské, jejíž úhradu v rámci regresu žalovaná na žalobci vymáhala.

V ustanovení § 126 odst. 1 zákona o nemocenském pojištění je uvedeno, že ten, kdo způsobil, že v důsledku jeho zaviněného protiprávního jednání zjištěného soudem nebo správním úřadem došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na dávku, je povinen zaplatit orgánu nemocenského pojištění regresní náhradu. Nárok na regresní náhradu nemá orgán nemocenského pojištění vůči pojištěnci, jemuž byla dávka vyplacena.

Z dikce tohoto ustanovení jednoznačně vyplývá, že podmínkou pro možnost uložení regresního plnění je, že bylo pravomocně zjištěno zaviněné protiprávní jednání, v důsledku

kterého došlo ke skutečnostem rozhodným pro vznik nároku na nemocenskou dávku. Existence pravomocného rozhodnutí o zavinění výše specifikovaného protiprávního jednání je v řízení o uložení regresní náhrady předběžnou otázkou ve smyslu § 57 správního řádu. Dle § 57 odst. 3 správního řádu je rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, správní orgán vázán.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalovaná, když žalobce v rámci odvolacích námitek uplatnil námitku, že předmětný příkaz, kterým byl uznán vinným z přestupku, nenabyl právní moci, odvolací řízení přerušila s tím, že na základě sdělení Města Žatec bylo zjištěno, že odpor proti příkazu byl postoupen Krajskému úřadu Ústeckého kraje k posouzení, a proto bude v řízení pokračováno poté, co v uvedené věci bude ze strany Krajského úřadu Ústeckého kraje rozhodnuto. Následně Krajský úřad Ústeckého kraje sdělil žalované přípisem ze dne 2.7.2012, č.j. 1771/SČaKŽÚ/2012, JID 91191/2012/KUUK, že ve věci opožděného odporu proti příkazu Města Žatec ze dne 14.3.2011, č.j. 81/11, nebylo přezkumné řízení zahájeno, příkaz zůstává nadále pravomocný (právní moc nastala 21.4.2011) a že postup Města Žatec při doručování příkazu byl vyhodnocen jako správný a nebyly shledány žádné nedostatky. Následně pokračovala žalovaná v odvolacím řízení. Právní zástupce žalobce žalovanou informoval o skutečnosti, že podal návrh na určení právního vztahu dle § 142 odst. 1 správního řádu, kterým se domáhá určení, že právní vztah spočívající v tom, že byl žalobce uznán vinným z přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, a z přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích nikdy nevznikl, neboť v důsledku řádně podaného odporu nebylo vydáno pravomocné rozhodnutí ve věci. Současně navrhl, aby žalovaná prvostupňové rozhodnutí zrušila a řízení zastavila. Následně žalovaná vydala žalobou napadené rozhodnutí.

Dle názoru soudu žalovaná v rámci odvolacího řízení postupovala zcela správně, když si ověřila k odvolací námitce u příslušných správních orgánů otázku nabytí právní moci příkazu, který v předmětné věci řešil předběžnou otázku týkající se zaviněného protiprávního jednání žalobce, které mělo zapříčinit nutnost výplaty dávky. Pokud příslušné správní orgány, tedy Město Žatec a Krajský úřad Ústeckého kraje trvaly na tom, že předmětný příkaz je pravomocný a podaný odpor byl podán opožděně, nepřislušelo žalované, aby otázku pravomocnosti příkazu nějakým způsobem přezkoumávala. Postupovala však zcela správně, pokud si žalobcem rozporovanou pravomocnost příkazu u příslušných orgánů ověřila.

V předmětném případě tedy žalovaná vycházela při vydání rozhodnutí o regresní náhradě z pravomocného rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání protiprávního jednání, které zapříčinilo nutnost výplaty dávky. V tomto směru byla žalovaná vázána principem presumpce správnosti správního aktu, kdy se na správní akt hledí jako na bezvadný, pokud není úředně shledán opak. Rovněž byla vázána ustanovením § 57 odst. 3 správního řádu, kde je zakotvena vázanost správního orgánu pravomocným rozhodnutím o předběžné otázce. S ohledem na výše uvedené tedy dospěl soud k závěru, že žalovaný nijak nepochybila, pokud za dané procesní situace vydala žalobou napadené rozhodnutí.

Soud rovněž konstatuje, že na postup žalované nemohla mít žádný vliv skutečnost, že žalobce se domáhal deklaratorního určení, že jeho odpor byl podán včas a že právní vztah spočívající v tom, že byl žalobce uznán vinným předmětných přestupků, nikdy nevznikl. Řízení o návrhu na deklaratorní určení právního vztahu je zcela samostatným správním

řízením. Nejde tedy o pokračování řízení o přestupku. Samotné podání takového návrhu rovněž nemá žádný vliv na deklarovanou pravomocnost příkazu, kterým bylo o předmětném přestupku rozhodnuto. Na rozhodování žalované nemohlo mít vliv, že eventuelně by mohlo být pravomocné podkladové rozhodnutí zrušeno. V době rozhodování měla žalovaná k dispozici pravomocné podkladové rozhodnutí a tím, byla vázána. O otázce důsledků a časových účinků pozdějšího zrušení podkladového rozhodnutí pojednal velmi fundovaně a komplexně Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 4.2.2009, č.j. 1 As 79/2008-128. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud konstatoval „*Právní řád je založen na zásadě presumpce správnosti aktů vydaných orgány veřejné správy, dle níž se má za to, že správní akt je zákonný a správný, a to až do okamžiku, kdy příslušný orgán zákonem předvídanou formou prohlásí správní akt za nezákonný a zruší jej (srov. k tomu Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání, Praha, C. H. Beck 2009, s. 225, resp. v judikatuře NSS např. rozsudek ze dne 22. 5. 2008, č. j. 6 As 45/2005 - 188). Po celou dobu své existence až do svého eventuálního zrušení vyvolává správní akt právní následky, zakládá práva a povinnosti. Zrušení správního aktu má účinky toliko ex nunc, které působí výlučně do budoucna, akt již tedy nemůže v budoucnu založit další práva a povinnosti.*“ Tento závěr je dle soudu plně aplikovatelný i tento případ. Proto musela žalovaná v rámci regresního řízení vycházet z příkazu, který v té době byl dle příslušných správních orgánů pravomocný.

Stejně tak nemá s ohledem na výše uvedené vliv na rozhodování soudu v předmětné věci skutečnost, že žalobce podal rovněž žalobu proti Městu Žatec na ochranu proti nečinnosti správního orgánu z důvodu, že doposud o jeho žádosti o vydání deklaratorního rozhodnutí nebylo rozhodnuto, neboť soud v rámci správního soudnictví v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Pro úplnost soud poznamenává, že případné zrušení rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí v regresním řízení, je v souladu s ustanovením § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu důvodem pro obnovu regresního řízení.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly a ani je nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší

následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 22. července 2013

Mgr. Václav Trajer, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová